

комфорту, де емоційна розрядка користувачів здійснюється за допомогою бібліотерапії [2, с. 13].

Отже, сучасна бібліотека закладу освіти – це поліфункціональний простір, який не лише забезпечує доступ до знань, а й підтримує всебічний розвиток учасників освітнього процесу, відіграє ключову роль у забезпеченні освітніх, наукових та культурних потреб, розвитку навичок інформаційної грамотності, адаптації користувачів до процесу цифровізації суспільства, стає комфортним осередком змістовного дозвілля і спілкування, вирішення громадських питань.

Джерела та література

1. Цимбалюк С.Я, Кочур М.І. Бібліотека як «третє місце». URL : <https://ekhnuir.karazin.ua/server/api/core/bitstreams/d23d910c-4797-41db-9dec-da40dd0b128d/content> (дата звернення – 04.11.2024).

2. Сердюк С., Герасимова С. Бібліотеки України під час війни: адаптація до нових реалій та визначення пріоритетів. *Бібліотечний форум: історія, теорія і практика*. 2022. № 3(29). С. 9-14.

Світлана Калайда, Алла Болотнікова

м. Полтава

АСПЕКТИ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ РОБОТИ БІБЛІОТЕКИ ЦДМУ

Вагомим внеском в інформаційний простір Полтавського державного медичного університету є пошукова робота та краєзнавчі дослідження бібліотеки, які є невіддільним складником збереження історичної спадщини медичної галузі, вишу та власне і самої книгозбірні. Усі пропоновані бібліотекою видання охоплюють цілий спектр тем, які відображені в

електронних презентаціях, віртуальних бюлетенях, у різноманітних онлайн-проектах.

Саме показником ефективної діяльності бібліотеки є її присутність в електронному інформаційному просторі, тому книгозбірня ПДМУ активно представляє свої послуги в усіх популярних соціальних мережах, адже саме тут відбувається продуктивний діалог та інтерактивне спілкування бібліотекарів зі своїми читачами; залучає якомога більше користувачів до свого вебсайту з різноаспектним функціоналом щодо представлення і надання інформаційних послуг; обслуговування віддалених користувачів.

Популярність сторінок у мережі досягається щоденною активністю, цим самим розширюється коло читачів, швидко публікуються новини про актуальні бібліотечні події та успішно презентуються можливості бібліотеки [2, с. 36].

Книгозбірня Полтавського державного медичного університету повсякчас реалізовує інноваційні, креативні проекти, щоб посилити читачеві контент та залучити бібліотечну онлайн-авдиторію до комунікування, адже саме книгозбірня натеper володіє й оперує основними масивами документально зафіксованого матеріалу про вищ. Актуальна та багата текстова інформація у поєднанні з високоякісним ілюстративним матеріалом сприяє успішному позиціонуванню ПДМУ в електронному просторі [1, с. 2].

З огляду на це, важливим напрямом діяльності бібліотеки є дослідження наукової спадщини провідних учених університету, які зробили вагомий внесок у розвиток вітчизняної та світової медицини. Задля успішної пошукової роботи співробітники книгозбірні активно співпрацюють із народним музеєм історії університету; звертаються до архівних матеріалів, бібліографічних джерел, спогадів старшого покоління. У своїй професійній діяльності співробітники бібліотеки використовують також принцип усноісторичних досліджень задля відтворення портретів науковців не лише завдяки ретельній роботі з архівними матеріалами, а й зі слів колег, родичів, учнів.

Така діяльність книгозбірні, на нашу думку, є фактором формування творчого потенціалу й професійного зростання бібліотечних працівників.

Одним із цікавих і популярних каналів комунікування з онлайн-авдиторією став проєкт «Бібліозанурення в історію Університету». У 2021 році Полтавський державний медичний університет відсвяткував своє 100-річчя. Сто років – це історія наукових досягнень, відкриттів та успіхів визначних учених: стоматологів, хіміків, фізіологів, хірургів, біологів, мікробіологів... Здобутки і досягнення сучасної медицини, зокрема стоматології, були б неможливими без наполегливої праці та наукових відкриттів, що були закладені провідними вченими. У фокусі всіх активностей, які провадилися в межах святкування, креативна команда бібліотекарів презентувала онлайн-проєкт «Бібліозанурення в історії Університету».

Творчий колектив активно працював і нині працює над утіленням усіх задумів, адже багато славних імен згуртував навколо себе Полтавський державний медичний університет. Кожен заслуговує доброго слова. У проєкті акцентовано на полтавському періоді функціонування вишу, йдеться про перших керманічів кафедр, які організовували навчальний процес Гофунг Юхим, Фабрикант Мойсей, Баранов Йосип, Нежданов Михайло, Ткаченко Степан, Личман Григорій, Власенко Павло, Воронянський Григорій, Лісова Ніна, Дельва Віктор, Скрипніков Микола, Бромберг Евеліна, Фуголь Ольга, Фрідман Яків та багато інших, про тих, хто створював й обладнував нові лабораторії, започатковував школи (Лія Григор'єва – фундатор Полтавської наукової школи ортодонції, Анатолій Гасюк – фундатор полтавської школи морфології, Лідія Тарасенко – неперевершений експериментатор, під керівництвом якої було створено потужну наукову школу з вивчення стрес-синдрому). Пам'ять про цих людей і сьогодні освітлює науковий шлях університету. Для них не існувало слів «ні», вони були переконаними максималістами у задумах і досягненні результатів. Безцінні знання та досвід вони передавали своїм послідовникам, учням, колегам, які сьогодні примножують славу Alma Mater. Вони цікавилися не тільки медициною (Юрій Максимук – закінчив вечірній університет журналістики; був блискучим літератором, членом Полтавської спілки літераторів, Віктор Ковальов – мав прекрасний голос, був лавреатом Міжнародного конкурсу вокалістів у

Франції, Кіндій Данило – театрал, який у студентські роки побував в усіх театрах Харкова і по-справжньому заховався в мистецтво опери та балету, Вячеслав Рубаненко – захоплювався фотографією, мав хист до виконання інкрустаційних робіт (портретних та пейзажних).

Робота над проектом є надзвичайно цікавою і пізнавальною, і, що головне, відгукується поміж читачів. Колишні студенти, а нині – викладачі, науковці, медики, лікарі активно долучаються до онлайн-комунікування: читають про своїх вчителів та пишуть багато вдячних коментарів про своїх наставників. Нині робота над проектом продовжується, укладаються біобібліографічні огляди, упорядковується інформація, яка слугує основою для глибокого висвітлення діяльності окремих персоналій, ведеться пошук фотографічних та фактографічних матеріалів, які розкривають науковців з позицій лікаря, колеги, друга, сім'янина.

Популяризування досягнень українських учених і медиків є важливим складником роботи бібліотеки ПДМУ, адже приклади життя і професійної діяльності визначних науковців орієнтують майбутніх лікарів на розвиток глибокої зацікавленості, любові і поваги до обраної професії.

Одним зі способів реалізації наявного потенціалу є подання бібліотекою до інтернет-ресурсів актуальної і достовірної інформації, адже саме вони наразі є головним джерелом знань. Ця робота є багатоплановою: пошук та опрацювання матеріалу; структурування; інформаційне наповнення; аналітична діяльність; поширення інформації про всі аспекти діяльності університету та результати її науково-дослідної роботи тощо.

Сьогодні Всемережжя надає широкий доступ до різноманітних інформаційних ресурсів. З-поміж них особливе місце відводиться електронній енциклопедії, адже такі видання репрезентують посилений інтерес з-поміж науковців, видавців та читачів. Натепер енциклопедії розглядають як певний товарний знак, бренд, тому актуальна інформація про виш, подана в ній сприяє успішній реалізації інформаційної політики ПДМУ. Показником ефективної діяльності книгозбірні є підготовлений бібліотекою інформативний матеріал про науковців Полтавського державного медичного університету до

Енциклопедії Сучасної України, де представлені провідні фахівці медичної галузі, яскраві особистості, які присвятили своє життя професії лікаря; до Енциклопедії медичної освіти України тощо.

Натепер бібліотекарі вишу також продукують вікіконтент, модерують роботу ініційованого бібліотекою вікіпроєкту (інформаційне наповнення, коригування, внесення змін та доповнень до Вікіпедії) про відомих учених-медиків, провідних науковців, якими повниться життєствердний сторічний літопис Полтавського державного медичного університету. Співробітники бібліотеки укладають матеріал про відомих медиків до Книги Пам'яті лікарів Полтавщини.

Окреслені напрями дослідницької діяльності роботи бібліотеки мають поступальний рух, який потребує кропіткої роботи з пошуку, дослідження, вивчення, систематизування, узагальнення, збереження та популяризування цінного надбання університету та медицини Полтавщини. Обов'язковою компонентою успіху цієї роботи є професійність, творчість, технічні вміння укладачів. А результати і цінність такої діяльності визначають читачі – їх зацікавленість, коментарі, репости, уподобайки.

Джерела та література

1. Безноса С. П. Інформаційний потенціал бібліотеки як інструмент іміджевого позиціонування «УМСА» [Електронний ресурс]. *Бібліотеки і суспільство: рух у часі та просторі* : матеріали III наук.-практ. інтернет-конф., м. Харків, 22–29 жовтня 2018 р. Харків, ХНМУ 2018. С. 1–5. Режим доступу: <https://repository.pdmu.edu.ua/handle/123456789/8777> (дата звернення 29.05.2024).

2. Боровик О. Б. Бібліотека як флагман академії в Інтернет-просторі. *Бібліотеки і суспільство: рух у часі та просторі* : матеріали II наук.-практ. Інтернет-конф., м. Харків, 24–31 жовтня 2016 р. / Харк. нац. мед. ун-т ; [редкол. : І. В. Киричок, Т. Б. Павленко, Н. Д. Гаєва]. Харків, 2016. С.34–39.